

Hvad er bedst små eller store skoler?

Der er mange forskellige meninger om hvad der er bedst; store eller små skoler. Mange danner sig et indtryk og en tro på hvad der er bedst ud fra egne erfaringer, men hvad siger de videnskabelige studier?

I Danmark findes der nogle få studier af problemstillingen om små og store skole. De tager ofte udgangspunkt i det faglige standpunkt, som f.eks. er målt ved PISA metoderne. De analyser der findes i Danmark, giver ikke noget entydigt svar, hvilket sikkert skyldes, at der er mange parameter der har indflydelse på elevernes indlæring, trivsel og standpunkt.

Der er en analyse der påpeger at store skoler er bedre end små (Niels Egelund), men denne rapport bliver skarpt kritiseret af andre forskere (fra KLEO Peter Ulholm og udviklingskonsulent Mikael Axelsen og professor i økonomi Christen Sørensen ved SDU og professor i statistik på DPU Peter Allerup), da den ikke er statistisk holdbar og kun bygger på PISA2003-prøverne.

Men Niels Egelund konkluderer dog: De to væsentligste forklaringer på, hvordan en skole klarer sig, ligger i skolens sociale baggrundsklientel og i lærerfaktoren, som der slet ikke indgår i PISA-prøverne.

Når man korrigerer for de socioøkonomiske forhold, så forsvinder forskellene på resultaterne mellem skolerne i forhold til deres størrelse, det siger professor i statistik Peter N. Allerup fra DPU på Aarhus Universitet i forhold til en analyse af data fra PISA-undersøgelsen og den såkaldte TIMSS-undersøgelse af 3.700 danske 4 klasse elever.

En anden forsker finder, at elever der bliver overført til en anden skole, fordi deres egen skole bliver lukket, klare sig dårligere de første par år efter overflytningen. Dette siger, lektor Maria Humlum fra Aarhus Universitets Institut for Økonomi.

CEPOS har foretaget en analyse, hvor de sammenligner kommunernes resultater i forhold til hvor mange skoler der blevet nedlagt eller lagt sammen. Dette er lavet ud fra talmateriale fra Undervisningsministeriet i perioden 2007 til 2012. De har lavet følgende konklusioner:

Udgifter pr. elev i de kommuner der har flest reduktioner af folkeskoler er steget betydelig mere end i de andre kommuner. Og for det andet er antallet af elever der går i privatskoler steget når der sker sammenlægninger og det kan tyde på at elevernes resultater ved afgangseksamen ikke er blevet bedre.

Af større internationale analyser kan jeg fremdrage disse:

Institut for Local Self-Reliance har set på over 100 studier i US, hvor de fandt at mindre skoler har ikke så mange elever der falder fra og eleverne opnår højere karakter. De mener det skyldes bedre trivsel og større involvering af forældrene.

Mange af de udenlandske analyser beskæftiger sig med hvorledes man kan indarbejde de synlige fordele ved de små skoler ind i de store skoler. Det gælder bl.a. psykologen Ann Sloan Devlin analyse, som har set på hvorledes man bedst kan opbygge skoler med over 1000 elever i US på grundlag af de gode erfaringer fra de mindre skoler.

Jeg har i dette læserbrev ikke kommet med mine fortolkninger og meninger. Det kan læseren selv gøre.

Per Kim Nielsen

Her henvisninger til hvor informationen kommer fra:

Forskere: Store skoler er ikke bedre end små (folkeskolen.dk)

Forskere: Ikke entydige argumenter for store skoler (folkeskolen.dk)

“Big School, Small School” Revisited | SpringerLink

Big School? Small School? Does School Size Matter? | Psychology Today

Small Schools vs. Big Schools – Institute for Local Self-Reliance (ilsr.org)

Size Matters: The Difference Between Big and Small Schools | [Education.com](https://www.education.com)

Tæller størrelsen? (skoleborn.dk)

Cepos: Skolelukninger giver ikke bedre eller billigere skoler | Indland | DR

Arbejdsrapport 21: De foreløbige erfaringer fra kommunernes skolelukninger - fuld version (cepos.dk)

Skoleekspert: Nye beregninger overrasker, men store skoler er bedst | Indland | DR

Educational Differences Between Large and Small Schools - SurveyMethods

Small, medium, and large schools: One size doesn't fit all (theage.com.au)

